

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Yrittäjyys ja elinkeinopolitiikka
Kati Ruohomäki

15.4.2020

1 (2)

Eduskunnan ympäristövaliokunnan kirjallinen kuuleminen 16.4.2020

Hallituksen lakiesitys sähköajoneuvojen latauspisteistä ja latauspistevalmiuksista rakennuksissa sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä ja maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:n muuttamisesta, HE 23/2020 vp

Hallitus esittää säädettäväksi uusi laki sähköajoneuvojen latauspisteistä ja latausvalmiuksista rakennuksissa sekä rakennusten automaatiojärjestelmistä. Lakiesityksellä pantaisiin tältä osin täytäntöön muutettu rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD), joka on osa EU:n ilmastomuutoksen hillintätoimia. Tarkoituksena on lisätä sähköautoilun latauspisteitä ja valmiuksia rakennuksissa ja edistää rakennusautomaation käyttöä. Samalla toteutetaan myös hallitusohjelman tavoitteita siirtyä kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK on sitoutunut Pariisin ilmastosopimukseen ja 1,5 asteen ilmastopolitiikkaan. Elinkeinoelämä on pitkään kannattanut EU:lle ilmastoneutraalisuustavoitetta vuoteen 2050 mennessä, jolloin kasvihuonekaasupäästöt eivät ylittäisi nieluja (esimerkiksi metsänielut sekä hiilidioksidin käyttö tuotteisiin ja varastointi). Pitkän tähtäimen tavoite näyttää yrityksille suuntaa ja luo vakautta investointiympäristöön.

Hallituksen asettama tavoite hiilineutraalisuudesta 2035 mennessä on maailman kunnianhimoisempia, eikä kaikki keinot sen saavuttamiseksi ole vielä teknisesti ja/tai taloudellisesti Suomessa käytettävissä. Yhteiskunnan eri osa-alueiden sähköistyminen (mm. liikenne, lämmitys, teollisuus) nähdään yhtenä toimivana väylänä pyrittäessä eroon fossiilisista polttoaineista ja siten se mahdollistaa osaltaan hiilineutraalia tulevaisuutta. Toimien on kuitenkin oltava mahdollisimman teknologianeutraaleja, koska käytettävissä on sähkön lisäksi muitakin vaihtoehtoisia energialähteitä fossiilisille polttoaineille, ja näidenkin teknologiat kehittyvät jatkuvasti.

Tässä muistiossa keskitytään latauspisteiden ja -valmiuksien rakentamisvelvoitteen. On hyvä, että lakiesityksessä huomioitiin lausuntovaiheessa annetut kommentit, erityisesti koskien olemassa olevia ei-asuinrakennuksia ja asunto-osakeyhtiöitä. Elinkeinoelämä kannattaa lämpimästi lakiesitystä ja sen perusteluja siitä, että **direktiivin perustaso toimii hyvin olemassa olevien ei-asuinrakennusten sääntelyssä**. EPBD-direktiivin velvoitteet uusiin ja peruskorjattaviin rakennuksiin on mahdollista suunnitteluvaiheessa ottaa kustannustehokkaasti huomioon, vaikkakin voisi vielä **harkita direktiivin perustasoa peruskorjattavien rakennusten suhteen**. Direktiiviä tiukempi kansallinen lainsäädäntö voi hidastaa yritysten toipumista mittavat taloudelliset tappiot aiheuttavasta koronaviruksesta ja ylipäänsä myös korjausrakentamista.

Lakiesityksessä on hyvin huomioitu mikroyritysten omistuksessa ja käytössä olevat rakennukset, joille on annettu poikkeus velvoitteista koskien uusia ja peruskorjattavia rakennuksia (5 §:n ja 6 §:n momentit 3 ja 4). **Tämä poikkeus tulisi johdonmukaisuuden nimissä ja kohtuuttomien tilanteiden välttämiseksi laajentaa koskemaan myös olemassa olevia ei-asuinrakennuksia (7 §),** vaikka on arvioitu, että mikroyritysten omistuksessa/käytössä ei ole yleensä ole yli 20 paikan pysäköintialueita.

EPBD:n täytäntöönpanossa on huomioitava myös jakeluinfradirektiiviin (2014/94/EU) perustuva vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönottoa koskeva kansallinen toimintakehys. Toimintakehyksen kantavaksi periaatteeksi on vahvistettu markkinaehtoisuus. Myös ei-asuinrakennusten yhteydessä olevat julkiset sähkölatauspisteet kuuluvat tämän toimintakehyksen piiriin.

Loppukommenttina voi todeta, että sähköistä liikennettä on edistettävä ja investointikohteet on valittava viisaasti (tarve lataukseen kotona yön aikana). Direktiivin toimeenpano lisäksi latauspisteiden asennus etenee hyvin markkinaehtoisesti sähköautoilun määrän kasvaessa, ja vauhdittuu edelleen julkistetuilla tukiohjelmilla (mm. Ara-tuet asunto-osakeyhtiöille, energiaviraston kilpailutus). Investointituet esimerkiksi energiatukena sopivat hyvin latausinfraan kasvattamiseen, jolloin aika-tila ja EPBD-direktiivin perustason ylittävä määrä on investoijan päätettävissä lataustarpeen kasvaessa.